

Nowe oblicze Biblioteki

Krzysztof Nierzwicki

Ciepłe, estetyczne i przyjazne wnętrza, nowoczesne wyposażenie, znacznie powiększona liczba stanowisk komputerowych – oto nowości, jakie od początku nowego roku akademickiego czekają na użytkowników uczelnianej księżnicy – Biblioteki Medycznej. I chociaż już od kilku lat systematycznie pracujemy nad poprawą wizerunku biblioteki, to dopiero rok 2007 zapisał się szczególnie w jej ponad 30-letniej historii. Z jego to bowiem początkiem oddano do użytku nowoczesną pracownię komputerową z 20 komputerami wyposażonymi w szybkie łącza internetowe dzięki czemu studenci mają wygodny dostęp do wszystkich zasobów elektronicznych. Kilka dni temu zaś biblioteka zmieniła również oblicze swej tradycyjnej przestrzeni przeznaczonej dla czytelników. Od 15 października zasiedli oni w pięknych wnętrzach zmodernizowanych czytelni i wypożyczalni, w których zmieniono oświetlenie, usunięto starą obudowę ścian, wymieniono drzwi, położono wykładzinę wyciszającą, doprowadzono sieć komputerową umożliwiającą korzystanie w czytelniach z Internetu na własnych komputerach przenośnych (12 gniazdek). Pomimo, że system HORIZON, dzięki zdalnemu dostępowi, pozwala zamawiać książki z wszystkich komputerów mających dostęp do Internetu, zaplanowane jest zwiększenie do 10 liczby stanowisk komputerowych w sali katalogowej. Nowe regały w Czytelni Ogólnej pozwolą na zwiększenie ilości oraz oferty książek przeznaczonych do wykorzystania na miejscu.

Zmiany owe zwińczyły kolejny etap przeobrażeń Biblioteki Medycznej, stawiający naszą librarię w gronie najnowocześniejszych bibliotek systemu informacyjnego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Wszyscy zdajemy sobie sprawę z faktu, iż unowocześnienie księżnicy pochłonęło niemałe koszty, a bez przychylności i życzliwości władz Collegium Medicum w ogóle by się nie odbyło. Trzeba jednak podkreślić, iż przedsięwzięcie to poczyniono w odniesieniu do instytucji, która z dużym oddaniem służy całej społeczności bydgoskiej części naszego Uniwersytetu, pełniąc niejednokrotnie rolę medycznej księżnicy regionu.

Wysiłek, jaki wkładamy w statutowo wpisane w działalność biblioteki wsparcie procesów dydaktycznych i naukowych uczelni, jest z pewnością warty choćby kilku słów przybliżenia. Nie wszyscy mają bowiem świadomość, jak wygląda codzienna praca bibliotekarzy, jak wiele wykonują oni czynności ażeby czytelnik wyszedł z biblioteki zadowolony i przekonany o jej walorach. A czytelników mamy niemało. 7000 osób zarejestrowanych w bazie czytelniczej wypożyczalni i ponad 2000 uczestników prowadzonego przez bibliotekę Regionalnego Centrum Informacji Medycznej przysparza corocznie kilkaset tysięcy różnorodnych działań i procedur bibliotecznych. Zapewne

niewiele osób zdaje sobie sprawę z faktu, że nasza – w końcu nie tak wielka księżnica – w samych tylko czytelniach gości każdego roku ponad 50 tysięcy czytelników, którym udostępnia się blisko 80 tysięcy woluminów materiałów bibliotecznych, wypożyczalni zaś w tym czasie opuszcza niemal 60 tysięcy książek. Jeśli do tego doliczymy statystykę udostępnień zasobów elektronicznych, którą również należy liczyć w dziesiątkach tysięcy logowań to mamy obraz naprawdę wielkiej skali działań, jakie każdego dnia wykonuje się w bibliotece. Ale obsługa użytkowników – tak fantastycznie realizowana przez Dział

Udostępniania Zbiorów – to nie wszystkie zadania biblioteki. Pracownicy Działu Informacyjno-Bibliograficznego rejestrują każdego roku około 1500 publikacji pracowników Collegium Medicum, poddając je ocenie parametrycznej, przekazując te dane władzom Uczelni i samym zainteresowanym, wydając przy tym bieżącą bibliografię dorobku naukowego. Do tego dochodzą wynikające z tych działań analizy bibliometryczne posyłane do ministerstwa, a także przekazywane do baz Ośrodka Przetwarzania Informacji.

Niemałe zadania czekają również na pracowników Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów, w którym rocznie dokonuje się wcielenia do księgozbioru i opracowania formalnego i rzeczowego kilku tysięcy pozycji bibliograficznych.

Działalność biblioteki to również dydaktyka uczelniana. Wszystkie kierunki studiów odbywają na pierwszych latach w naszych murach szkolenia biblioteczne, aby po kilku latach wrócić tutaj na zajęcia z naukowej informacji medycznej.

Nie jest naszą intencją, aby w tym miejscu epatować czytelnika kolejnymi liczbami, wymieniając tym samym wiele innych działań podejmowanych przez bibliotekarzy. Można jedynie zapewnić, że wszystkie one mają jeden cel – wzorową obsługę użytkowników, i możliwie kompleksowe zaspokojenie ich potrzeb w zakresie informacji. Nie ma bowiem

Czytelnia Ogólna Biblioteki Medycznej

nic bardziej istotnego w naszej pracy, jak poczucie spełnienia oczekiwań użytkownika, który obsłużony zgodnie z oczekiwaniami, wyposażony w potrzebną informację wraca tutaj chętnie, postrzegając bibliotekę jako miejsce życzliwości i profesjonalizmu.

Rozpoczynający się rok akademicki niech będzie okazją do podzielenia się na koniec jeszcze kilkoma uwagami szczegółowymi odnośnie funkcjonowania uczelnianej księżnicy. Bardzo istotne mogą one być dla osób, które mury uczelni poznają dopiero od kilku tygodni – studentów pierwszego roku. Wydaje się, że wydawany przez Bibliotekę – trzymany przez Państwa w rękę – periodyk jest dobrym miejscem na to, aby w kilku zdaniach przybliżyć, kwestię nie zawsze dobrze zrozumianą a już zapewne przez wielu nieakceptowaną – mianowicie opłat za nieterminowy zwrot materiałów bibliotecznych, popularnie określane mianem kar.

Od października 2004 roku Biblioteka Medyczna wprowadziła opłaty za nieterminowy zwrot wypożyczonych materiałów bibliotecznych w wysokości 0,20 zł. za każdy dzień zwłoki od wypożyczonej książki. Oznacza to, że przetrzymanie książek ponad ustalony regulaminem ich termin zwrotu skutkuje obowiązkiem uiszczenia opłaty, z konsekwencją blokady wypożyczeń w przypadku jej odmowy. To praktyka powszechna i w pełni zgodna z prawem, której głównym celem jest zdyscyplinowanie czytelników i uporządkowanie kwestii wypoży-

Pracownicy Działu Udostępniania Zbiorów

czeń i zwrotów książek. Trzeba zatem o niej pamiętać i kontrolować swoje konto, aby uniknąć

tej niekoniernie przyjemnej procedury. Standardowy termin zwrotu książek dla studenta

to 30 dni od chwili wypożyczenia. Można go w sposób prosty sprolongować poprzez Internet – oczywiście w przypadku książki nie zamówionej przez innego czytelnika. Warto jednak podkreślić, że całość wpływów pieniężnych z tytułu kar przeznaczona jest na zakup nowej literatury, głównie podręczników dla studentów. Wykaz zakupionych tytułów zamieszczany jest systematycznie na naszej stronie internetowej. Tam też znajduje się link umożliwiający przesyłanie przez Czytelników propozycji tytułów książek, które ich zdaniem biblioteka winna zakupić w pierwszej kolejności.

Sądzę, że te kilka słów wyjaśnienia pozwoli studentom zrozumieć nasze intencje, co w konsekwencji zaowocuje w bieżącym roku akademickim jeszcze lepszą współpracą Biblioteki Medycznej z naszymi użytkownikami. Deklarujemy jednocześnie, że na łamach naszego periodyku, w kolejnych jego numerach starać się będziemy przybliżać inne kwestie związane z funkcjonowaniem systemu informacyjno-bibliotecznego Uniwersytetu i Collegium Medicum.

dr Krzysztof Nierzwicki jest Zastępcą Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej ds. Biblioteki Medycznej.

Regionalne Centrum Informacji Medycznej - stan obecny i perspektywy

Daria Butrym

Już rok minął od momentu powołania do życia Regionalnego Centrum Informacji Medycznej, działającego przy Bibliotece Medycznej Collegium Medicum. Początki były trudne, gdyż nigdy wcześniej taka instytucja nie istniała i osoby formułujące wniosek aplikacyjny dla tego Projektu nie miały żadnych podstaw i wzorców, które zapewne pomogłyby w zrealizowaniu wszystkich niezbędnych procedur. Mimo, iż Projekt formalnie zaistniał w październiku 2006 roku, tak naprawdę swoją działalność rozpoczął w marcu 2007 roku, kiedy to wszystkie sprawy związane z zakupem bazy danych zostały zamknięte i kiedy to zaczęły napływać zgłoszenia pierwszych beneficjentów.

Dzięki szerokiej reklamie i pomocy ze strony środowiska medycznego, chodzi tutaj głównie o współpracę z izbami lekarskimi, aptekarskimi i pielęgniarskimi województwa kujawsko-pomorskiego, do dnia dzisiejszego swoją chęć uczestnictwa w projekcie zgłosiło 2050 osób. Wszystkie te osoby, zgłaszając się do Regionalnego Centrum Informacji Medycznej zyskały możliwość nieodpłatnego korzystania z pełnotekstowych, bibliograficznych i opartych na faktach baz danych. Dzięki usłudze zdalnego uwierzytelniania z wszystkich zaprenumerowanych baz można korzystać z każdego komputera podłączonego do internetu, zarówno w pracy, jak i w domu czy podróży. Inicjatywa spotkała się z bardzo przychylnym przyjęciem, użytkownicy chwalią sobie nieograniczony dostęp do światowej

literatury z dowolnego miejsca. Poza tym osoby, które przystąpiły do RCIM-u zyskały możliwość korzystania ze zbiorów drukowanych Biblioteki Medycznej Collegium Medicum i innych usług Biblioteki.

Od 8 października 2007 roku o Regionalnym Centrum Informacji Medycznej można usłyszeć na antenie radia „PiK”. Komunikat radiowy ma na celu jak najszerze rozpropagowanie działalności Centrum, mamy nadzieję, że dzięki temu ilość zgłoszeń zwiększy się. Wkrótce na budynku Collegium Medicum przy ulicy Jagiellońskiej oraz na budynku Biblioteki Medycznej, gdzie mieści się siedziba Centrum, pojawią się banery reklamujące RCIM. Pragniemy trafić do jak największej liczby osób, co nie jest rzeczą łatwą przy tak ogromnej ilości informacji napływającej do nas każdego dnia z różnych mediów. Szum informacyjny powoduje, że czasami nie docierają do nas przydatne informacje, dlatego Regionalne Centrum Informacji Medycznej oprócz plakatów, folderów zainwestowało w reklamę w radiu, prasie oraz w billboardy. Mamy nadzieję, że informacja o naszej działalności trafi do tych wszystkich, którzy poszukują nowych źródeł wiedzy z zakresu

medycyny, pragną poszerzać swoją wiedzę i rozwijać się zawodowo.

Projekt Regionalne Centrum Informacji Medycznej ma trwać do końca czerwca 2008 roku, nie oznacza to jednak, że przestanie istnieć. Zyskał on tak dużą aprobatę środowiska medycznego i to z całej Polski, a nie tylko regionu, że inne województwa, w tym m.in. województwo dolnośląskie, pragną również powołać do życia takie instytucje. Między poszczególnymi województwami istniałaby ścisła współpraca, a bydgoskie Centrum pełniłoby rolę koordynatora. Dzięki temu możliwość korzystania ze światowej literatury medycznej on-line zyskałoby nie tylko przedstawiciele naszego regionu, ale praktycznie całego kraju.

Do czerwca 2008 roku pozostało jeszcze sporo czasu, mamy nadzieję, że nasze plany zostaną zrealizowane i beneficjenci cały czas będą mogli korzystać z naszych usług.

Wszystkie niezbędne informacje na temat funkcjonowania RCIM znajdują się na stronie internetowej pod adresem www.rcim.umk.pl.

mgr Daria Butrym jest pracownikiem Regionalnego Centrum Informacji Medycznej.